

**RADA MIEJSKA
W LUBINIE**

**UCHWAŁA NR III/30/15
RADY MIEJSKIEJ W LUBINIE
z dnia 10 lutego 2015r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Lubina na lata 2015-2017.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz.U. z 2013r. poz.135 z późn. zm.)
uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny dla miasta Lubina na lata 2015-2017”, w brzmieniu, jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Lubina.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2015 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Andrzej Górzyński

Załącznik
do Uchwały Nr III/30/15
Rady Miejskiej w Lubinie
z dnia 10 lutego 2015r.

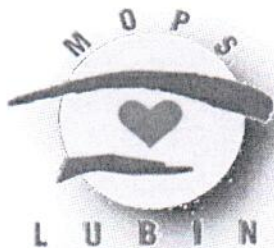
Gminny Program Wspierania Rodziny dla miasta Lubina

na lata 2015 – 2017

SPIS TREŚCI:

Wstęp

I.	Podstawa opracowania Programu	4
II.	Diagnoza sytuacji społeczno-demograficznej rodzin – wybrane elementy ...	4
III.	Cele Programu	8
IV.	Zakładane efekty	10
V.	Finansowanie Programu	10
VI.	Adresaci Programu	10
VII.	Podmioty uczestniczące w realizacji Programu	10
VIII.	Monitoring realizacji Programu	11

Wstęp

Proces kształtowania wartości w rodzinie zależy głównie od osobowości rodziców, postaw rodzicielskich, stylu wychowawczego i wyznawanego przez rodziców systemu wartości. Rodzice są pierwszymi, naturalnymi i najlepszymi przekaznikami tego systemu dla dziecka. Uczy się ono od nich postrzegania i rozumienia otaczającego świata, a także buduje własny system wartości, integralnie wynikający z preferowanego przez rodziców.

Z badań przeprowadzonych wśród dorosłych Dolnoślązaków wynika, że „(...) obecnie rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym mają często pewne trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w stosunku do swoich dzieci. Wynika to z wielu przesłanek wewnętrznych (problemy w rodzinie np. konflikt, alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo, przedwczesne macierzyństwo, rozwód) i zewnętrznych (niedostateczny rozwój polityki rodzinnej, przemiany świadomościowe i kulturowe związane z rozwojem społeczno-gospodarczym itp.). Wobec powyższego, rodziny potrzebują coraz częściej pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych czy zaburzeń zachowania itp.”¹ Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu tych zadań, należy ją wspomagać tak, aby przywrócić jej pożądane postawy rodzicielskie i prawidłowe funkcjonowanie.

Od 2012 roku obowiązuje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która określa zadania gminy w zakresie planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ten obowiązek realizowany jest w oparciu o 3-letni program wspierania rodziny, zwany dalej *Programem*. Skuteczne wspomaganie rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz efektywna ochrona praw dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemami w rodzinie na poziomie gminy.

Założenia *Programu* są zgodne z głównym przesłaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na lata 2014-2020, która koncentruje się na rodzinie poprzez realizację takich celów jak.: „Budowa systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży”, „Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym” i „Tworzenie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej”. Stąd założeniem *Programu* jest przede wszystkim wsparcie rodziny naturalnej w wypełnianiu jej podstawowych funkcji, ale też motywowanie do podejmowania pracy nad poprawą swojej sytuacji życiowej, a w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin – podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców jest nieodzownym elementem pracy z rodziną. Oczekiwany efektem realizacji *Programu* jest pozostanie dziecka w środowisku rodzinnym, a w sytuacji gdy zostało ono jednak umieszczone w pieczy zastępczej – możliwie szybki powrót do rodziny biologicznej.

¹ A. Lisowska, A. Pierzchała, M. Kosior „Współczesna rodzina dolnośląska. Raport z badań.” Wrocław 2010, str. 159

I. Podstawa prawna działań zawartych w Programie.

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- 3) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 4) ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 6) ustawę z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 7) ustawę z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym;
- 8) ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- 9) ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych;
- 10) ustawę z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 11) ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 12) ustawę z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 13) Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na lata 2014-2020;
- 14) Gminne Programy: Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy.

II. Diagnoza sytuacji społeczno-demograficznej rodzin

– wybrane elementy

Wybrane informacje o Lubinie i jego mieszkańcach.

Lubin jest korzystnie położonym pod względem geograficznym, jak również komunikacyjno-drogowym 72 tysięcznym miastem przemysłowym. Jest siedzibą powiatu lubińskiego zamieszkałego przez około 100 tys. osób.

Odkrycie w latach 50-tych ubiegłego stulecia pokładów rud miedzi zdeterminowało jego gospodarczy charakter, stając się siłą napędową rozwoju. Już 10 lat po tym odkryciu powierzchnia Lubina zwiększyła się 12-krotnie i obecnie wynosi 42 km². Przemysł oparty na wydobywaniu, wzbogacaniu i przetwarzaniu rud nadal stanowi podstawową gałąź wytwórczości regionu. Naturalne zasoby stwarzają duże możliwości wykorzystania gospodarczego.

W strukturze wiekowej ludności miasta Lubina nadal zauważalny jest stały proces zwiększania się grupy osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym zmniejszaniu się liczby dzieci i młodzieży poniżej 19 roku życia. Najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym (blisko 61% ogólnej liczby mieszkańców).

Tabela nr 1. Struktura wiekowa mieszkańców Lubina w latach 2011-2014. Stan na dzień 31 grudnia (pobyt stały).

<i>Wiek mieszkańców Lubina w latach</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
0-6	4.505	4.538	4.410	4.378
7-15	5.693	5.646	5.636	5.722
16-19	2.904	2.766	2.642	2.559
20-60 (kobiety)	23.045	22.337	21.608	20.968
20-65 (mężczyźni)	24.756	24.126	23.420	22.709
60 i więcej (kobiety)	9.157	9.654	10.138	10.629
65 i więcej (mężczyźni)	4.027	4.376	4.756	5.097

Źródło: Urząd Miejski w Lubinie

Tabela nr 2. Zawieranie małżeństw i rozwody w latach 2011-2014. Stan na dzień 31 grudnia.

<i>Liczba małżeństw/rozводów</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
małżeństwa	668	662	637	551
rozwoy	249	237	218	206

Źródło: Urząd Miejski w Lubinie.

W roku 2014 liczba rozwodów stanowiła 37% w stosunku do liczby zawartych małżeństw, natomiast w latach poprzednich odpowiednio: 2013 - 34%, 2012 - ponad 35%, 2011 - 37 %.

W oparciu choćby o te dane można stwierdzić, że rodziny przeżywają kryzys i bardzo trudno jest utrzymać małżeństwo.

Liczby rozwodów wskazują na konieczność podejmowania działań ukierunkowanych na wzmocnienie rodziny jako naturalnego środowiska opiekuńczo-wychowawczego dzieci.

Sytuacja materialna rodzin.

W mieście dość prężnie działają przedsiębiorstwa/firmy z branży budowlanej, transportowej, odzieżowej oraz usługowej. Dominuje jednak przemysł miedziowy i przedsiębiorstwa z nim powiązane.

Miasto nie uniknęło niestety trudnego społecznego problemu, jakim jest bezrobocie. Sytuacja pod tym względem kształtuje się jednak stosunkowo korzystnie, biorąc pod uwagę sytuację w regionie i kraju, co obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3. Poziom i stopa bezrobocia na tle powiatu, województwa i kraju. Stan na dzień 31 stycznia 2014r.

<i>Region</i>	<i>Bezrobotni zarejestrowani w PUP (w tysiącach)</i>	<i>Stopa bezrobocia w % (do aktywnych zawodowo)</i>
Polska	2.260,7	14,0
Województwo dolnośląskie	161,2	13,8
Powiat Lubin	4,5	11,3
Miasto Lubin	2,8	brak danych

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Lubinie.

Blisko 2 tys. osób było dotkniętych ubóstwem. Z tego tytułu wsparcia udzielił im Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Edukacja.

Zadania z zakresu wychowania i edukacji dzieci i młodzieży wypełniają przedszkola oraz szkoły na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym. W mieście funkcjonują oświatowe placówki publiczne dla których Gmina Miejska Lubin jest organem prowadzącym. Są to: 13 przedszkoli, 9 szkół podstawowych oraz 6 gimnazjów. Publiczne szkolnictwo ponadgimnazjalne prowadzone jest przez 5 placówek. Ponadto na terenie miasta znajdują się jednostki niepubliczne stanowiące uzupełnienie oferty edukacyjnej (m.in.: 8 przedszkoli, Społeczna Szkoła Podstawowa i Gimnazjum, Salezjańskie Gimnazjum i Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące). Szkolnictwo wyższe jest reprezentowane przez Uczelnię Zawodową Zagłębia Miedziowego. Dodatkowo zadania opiekuńczo-wychowawcze wobec najmłodszych lubinian wypełniają miejskie żłobki i ośrodek wsparcia.

Tabela nr 4. Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do lubińskich samorządowych placówek oświatowych w latach 2011-2014. Stan na dzień 31 grudnia.

<i>samorządowe placówki</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
żłobki	222	230	208	240
przedszkola	2.667	2.250	2.393	2.257
ośrodek wsparcia	26	24	24	23
szkoły podstawowe	4.045	3.909	3.930	4.375
gimnazja	2.676	2.200	2.052	1.871
szkoły ponadgimnazjalne	4.142	3.876	3.596	3.381

Źródło: Urząd Miejski w Lubinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie.

Kultura, sport i rekreacja.

Zróżnicowaną ofertę kulturalną, sportową i rekreacyjną przedstawiają Centrum Kultury „MUZA”, Młodzieżowy Dom Kultury, Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”, Regionalne Centrum Sportowe sp. z o.o., Park Wrocławski – Centrum Edukacyjno Przyrodnicze w Lubinie. W Lubinie odbywają się imprezy o zasięgu lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Życie sportowe miasta organizują: Regionalne Centrum Sportowe oraz Międzyzakładowy Klub Sportowy „Zagłębie Lubin”.

Baza sportowa miasta to m.in.: stadion piłkarski dla 16.300 widzów, stadion lekkoatletyczno-piłkarski, nowoczesna hala widowiskowo-sportowa, lodowisko sztucznie chłodzone z torem do jazdy szybkiej, kręgielnie, siłownie, korty tenisowe, wieża wspinaczkowa, baseny kryte, skate park, hale i sale gimnastyczne.

Pomoc społeczna na rzecz rodziny.

W 2014r. świadczenia z pomocy społecznej bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania udzielono 1.928 osobom z 1.308 rodzin (o łącznej liczbie 2.775 osób w tych rodzinach), co stanowi 3,8 % w stosunku do ogółu mieszkańców. Wyłącznie pracą socjalną objęto 356 rodzin. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są ze względu na trudne sytuacje życiowe osób i rodzin powstałe z przyczyn wymienionych w ustawie o pomocy społecznej, których te osoby nie są w stanie przezwyciężyć przy wykorzystaniu własnych możliwości, uprawnień i zasobów. Rodziny pozostawione bez wsparcia nie radzą sobie z takimi niekorzystnymi zjawiskami jak: nietrwałość związków małżeńskich, wzrost rodzin niepełnych, braki w wychowywaniu młodego pokolenia i zrywanie więzi międzypokoleniowych (związane z tempem zmian cywilizacyjnych). Efektem są dalsze niepokojące zjawiska występujące wśród dzieci i młodzieży tj. wzrost przestępczości, agresja, narkomania. Część osób dotkniętych różnymi problemami, których nie udaje im się pokonać wykorzystując własne zasoby, zgłasza się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie, który udziela pomocy adekwatnej do ich potrzeb oraz możliwości Ośrodka.

Tabela nr 5. Korzystający z pomocy społecznej. Porównanie lat 2011 i 2014. Stan na dzień 31 grudnia.

Powody	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2011	2014	2011	2014
Ubóstwo	870	942	1.828	1.994
Sieroctwo	1	0	5	0
Bezdomność	97	100	115	107
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	94 36	141 81	398 195	632 429
Bezrobocie	603	576	1.531	1.420
Niepełnosprawność	561	629	1.033	1.138
Długotrwała lub ciężka choroba	711	831	1.348	1.546
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	415	294	1.333	879
w tym: rodziny niepełne	352	232	1.033	655
rodziny wielodzietne	89	52	472	293
Przemoc w rodzinie	60	22	185	70
Alkoholizm	100	136	162	209
Narkomania	10	17	15	22
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	33	27	51	32
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	2	0	4	0
Zdarzenie losowe	9	1	14	1
Sytuacja kryzysowa	6	6	13	13

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie.

Prawo do większości świadczeń przysługuje z powodu niekorzystnej sytuacji dochodowej osoby/rodziny, przez którą należy rozumieć dochody mieszczące się poniżej określonego progu, tj. 542 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 456 zł w przypadku osoby w rodzinie. Ubóstwo jest nadal dominującym powodem, dla którego rodziny objęte były pomocą społeczną w roku 2014, jak również w latach poprzednich. Inne główne przyczyny objęcia pomocą to: długotrwała i ciężka choroba, niepełnosprawność i bezrobocie.

Wg danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w 2014r. pomocą objęto 487 rodzin z dziećmi (do 18 r.ż.), z tego 111 wielodzietnych, 225 niepełnych. W 92 rodzinach, w których wychowuje się 163 dzieci występuje problemem przemocy. Wskutek niemożności sprawowania prawidłowej opieki i wychowania przez rodziców (54 rodziny), 112 dzieci zagrożonych jest umieszczeniem w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu.

Tabela nr 6. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą MOPS. Stan na 31 grudnia 2014r.

Struktura rodzin	liczba rodzin	liczba dzieci w tych rodzinach	wiek dzieci w latach			
			0-5	6-13	14-16	17-18
Rodziny z 1 dzieckiem	190	190	94	68	14	14
Rodziny z 2 dzieci	186	369	112	180	54	23
Rodziny z 3 dzieci i więcej	111	384	108	175	62	39

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie

Zidentyfikowane problemy społeczne rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie oraz analiza zgromadzonych danych pozwoliła na określenie adresatów, kierunków działań i priorytetów do realizacji na najbliższe 3 lata.

III. Cele Programu.

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz zintensyfikowanie działań w zakresie rozwiązywania już istniejących problemów.
3. Zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych.
4. Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin naturalnych. Promowanie wartości rodziny.

Zadania do realizacji.

Cel: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej.
2. Objęcie dożywianiem dzieci, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów na terenie placówek oświatowych.
3. Objęcie dożywianiem osób dorosłych wymagających takiego wsparcia. Dofinansowanie wydatków związanych z dożywianiem.
4. Organizowanie zbiórek żywności i odzieży oraz pośredniczenie w przekazywaniu podopiecznym żywności, używanego sprzętu AGD i RTV, mebli oraz odzieży.

5. Pomoc w załatwianiu spraw związanych z uzyskaniem prawa do lokalu socjalnego lub komunalnego.
6. Możliwość ustalenia korzystniejszych warunków spłaty zadłużeń czynszowych (np. poprzez warunkowe umorzenia należności za lokal mieszkalny) a także przyznawanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych.

Cel: Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz zintensyfikowanie działań w zakresie rozwiązywania już istniejących problemów.

1. Udzielanie profesjonalnego wsparcia uczniom i ich rodzicom na terenie szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz w poradni psychologiczno-pedagogicznej przez psychologów i pedagogów szkolnych.
2. Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów współpracujących z rodziną.
3. Organizacja specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem.
4. Organizacja działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców, w tym w ramach projektów systemowych oraz gminnych programów: Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy.
5. Aktywizacja zawodowa rodziców, w tym w ramach projektów systemowych oraz współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych.
6. Preferencje dla rodzin wielodzietnych przy przyjęciu dzieci do gminnych żłobków i przedszkoli oraz uprawnienie do 50% zniżki za pobyt drugiego i kolejnego dziecka (trzeciego i kolejnego dziecka w przedszkolach), dziecka niepełnosprawnego i dla rodziny o niskich dochodach (poniżej kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej).
7. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Cel: Zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych.

1. Profilaktyka poprzez edukację i informację oraz wczesna interwencja w rodzinach zagrożonych uzależnieniami realizowana w ramach gminnych programów: Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy.
2. Organizowanie czasu wolnego w formie zajęć rekreacyjno-sportowych i kulturalnych oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji. Promowanie wśród rodziców aktywnych form spędzania tego czasu.

Cel: Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin naturalnych. Promowanie wartości rodziny.

1. Koordynacja działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dzieci i młodzieży, w tym także powrotu dzieci do rodziny naturalnej.
2. Podnoszenie poziomu kompetencji zawodowych przedstawicieli podmiotów realizujących Program, w tym pracowników socjalnych, asystentów rodziny, psychologów, terapeutów i pedagogów szkolnych.

3. Działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą realizowane w ramach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.
4. Prowadzenie warsztatów i grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
5. Prowadzenie rejestru rodzin niewydolnych wychowawczo, w których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.
6. Promowanie rodziny jako wartości. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy rodzinom mającym trudności wychowawcze.
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie oraz promującymi aktywny i zdrowy styl życia.

IV. Zakładane efekty.

Zintensyfikowanie działań wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, których efektem będzie:

- ograniczenie wzrostu liczby dzieci kierowanych do różnych form pieczy zastępczej,
- zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz aktywizacja społeczno-zawodowa rodziców,
- zwiększenie skuteczności pomocy kierowanej do rodzin dysfunkcyjnych.

V. Finansowanie Programu.

Zadania trzyletniego gminnego *Programu* będą realizowane i wdrażane etapowo zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Gminy. Środki pochodzić będą głównie z budżetu samorządu gminnego, w tym jego jednostek organizacyjnych. Zadania ujęte w *Programie* mogą być także finansowane z dotacji Unii Europejskiej w ramach programów systemowych, budżetu samorządu powiatowego oraz budżetu państwa. Będą czynione również starania o pozyskanie środków z innych źródeł.

VI. Adresaci Programu.

Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubogie i zagrożone ubóstwem, bezrobotne, dotknięte przemocą oraz problemem uzależnień.

VII. Podmioty uczestniczące w realizacji Programu.

W realizację lokalnego *Programu* wspierania rodziny winny włączyć się:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- placówki oświaty i kultury,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- Urząd Miejski

przy aktywnej współpracy z:

- Sądem Rejonowym,
- Komendą Powiatową Policji,
- samorządem powiatu lubińskiego, szczególnie Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Urzędem Pracy,

- placówkami ochrony zdrowia,
- lokalnymi organizacjami pozarządowymi i kościelnymi.

Program ma charakter otwarty i może być aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb. W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy wziąć pod uwagę uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji. W działaniach profilaktycznych na rzecz rodzin wychowujących dzieci należy szczególną rolę przypisać organizacjom pozarządowym i kościelnym. Koordynowanie i organizowanie działań w ramach *Programu*, inicjowanie nowych rozwiązań należy do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

VIII. Monitoring realizacji Programu.

Monitorowanie *Programu* odbywać się będzie na podstawie analizy danych, w tym statystycznych, zebranych od podmiotów zaangażowanych w jego realizację z uwzględnieniem osiągniętych efektów.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Andrzej Górzyński

